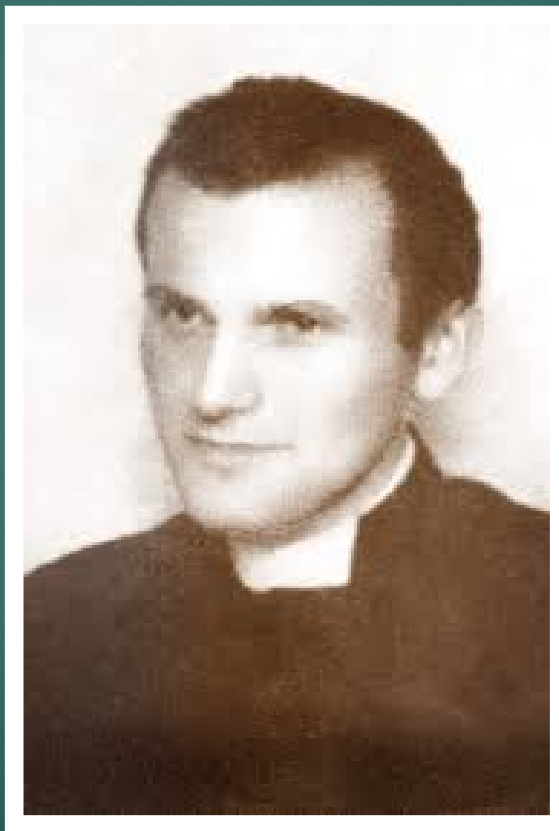

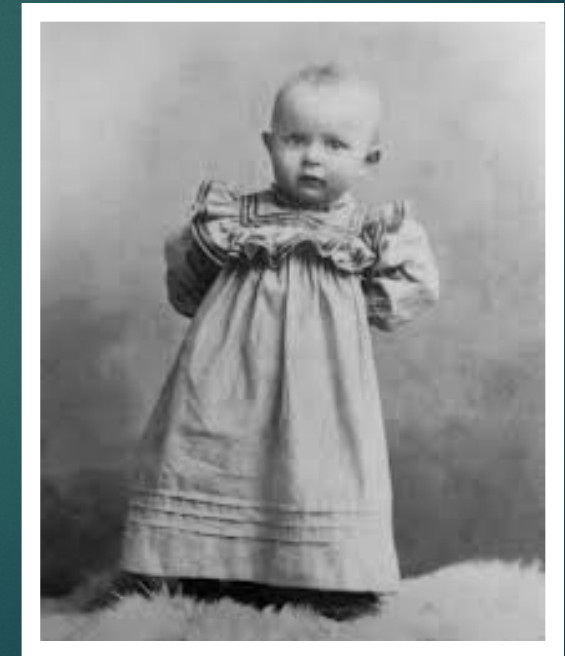

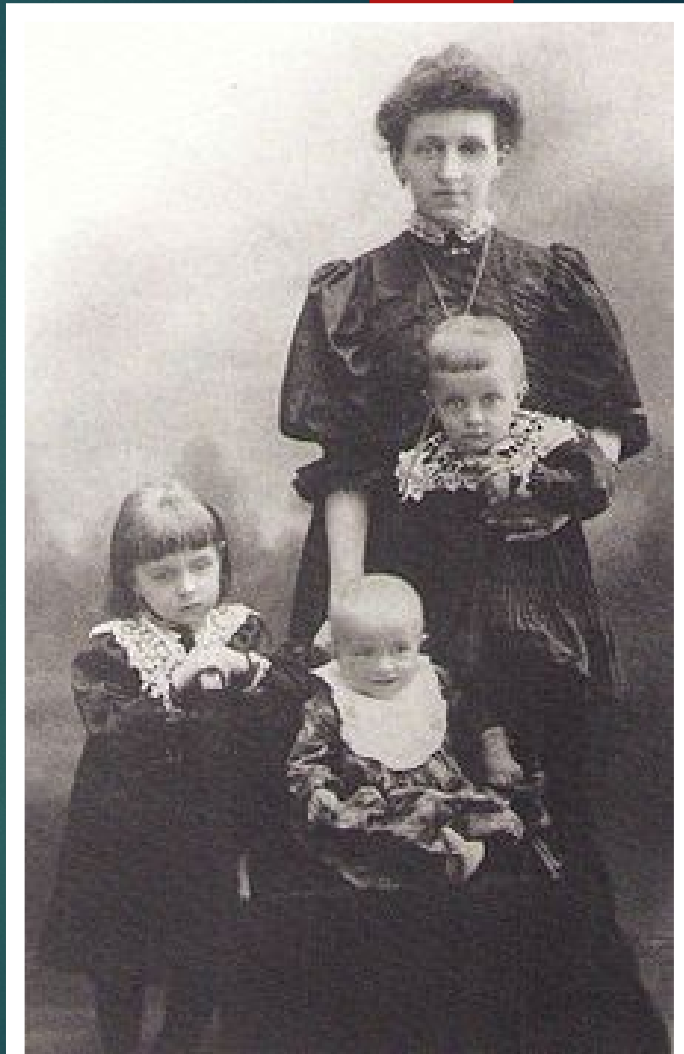
Karol Wojtyła

- ▶ Wojtyła Karol (Jan Paweł II) – filozof, teolog, poeta, humanista, twórca personalistycznej antropologii i etyki w ramach lubelskiej szkoły filozoficznej, od 16 X 1978 papież, ur. 18 V 1920 w Wadowicach, zm. 2 IV 2005 w Rzymie.

- ▶ Karol Józef Wojtyła urodził się 18 maja 1920 roku w Wadowicach jako drugi syn Karola Wojtyły seniora i Emilii z Kaczorowskich. Jego brat, Edmund, miał wówczas 14 lat. Miesiąc po narodzinach, 20 czerwca 1920 roku, przyszły papież został ochrzczony przez księdza Franciszka Żaka, kapelana wojskowego, w kościele znajdującym się przy wadowickim Rynku Głównym. Jego ojcem chrzestnym został Józef Kuczmierczyk, zaś matką chrzestną – Maria Wiadrowska. Rodzice Karola Wojtyły wiedli skromne życie. Ojciec, porucznik, był urzędnikiem administracji wojskowej. Matka, kobieta o słabym zdrowiu, wzięta na siebie prowadzenie domu; dorabiała także jako szwaczka. W domu Wojtyłów panowała religijna atmosfera, a oni sami cieszyli się szacunkiem wśród mieszkańców Wadowic.

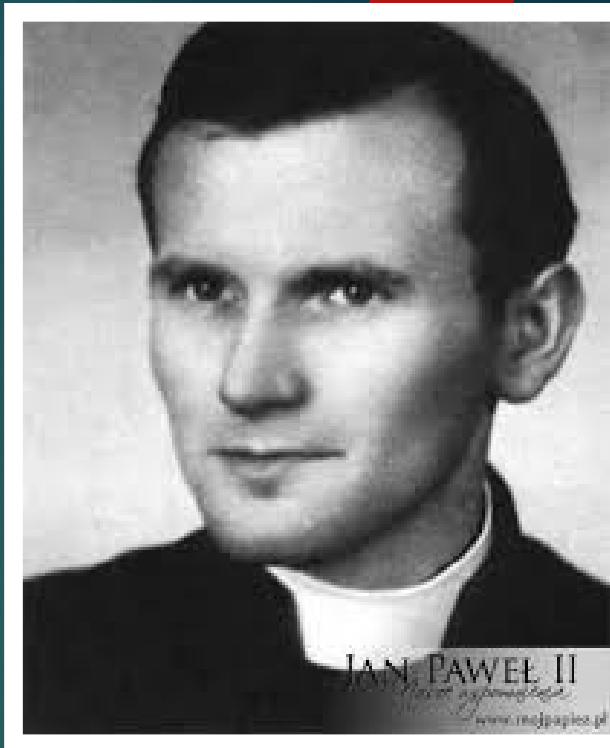

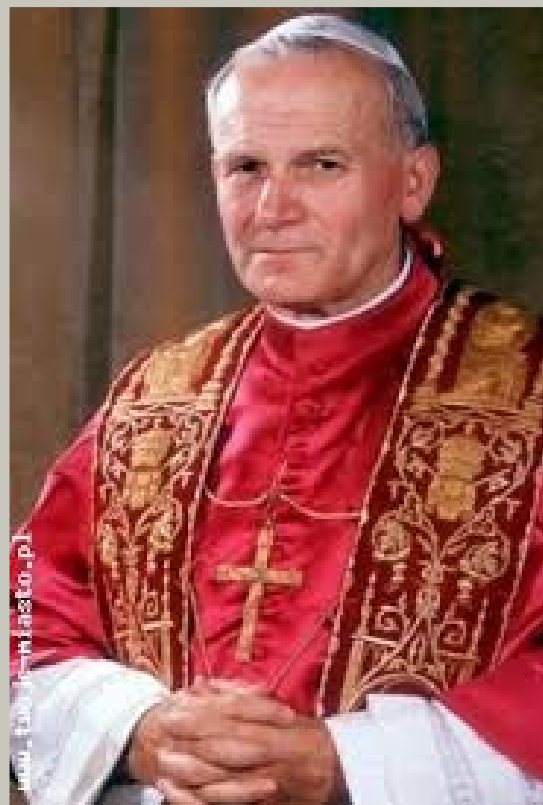
- ▶ **13 kwietnia 1929** roku dziewięcioletniego Karola, który był wówczas uczniem szkoły podstawowej, spotkała pierwsza osobista tragedia. W wieku czterdziestu pięciu lat zmarła jego matka. Był to wstrząs dla całej rodziny. Niemal zaraz po pogrzebie Karol Wojtyła senior zabrał synów do Sanktuarium Maryjnego w Kalwarii Zebrzydowskiej, do którego przyszły papież często później powracał...
- ▶ Od tej chwili to ojciec zajął się wychowaniem Karola, dbał o jego rozwój intelektualny i fizyczny. We **wrześniu 1930 roku** Lolek – bo tak wołano na niego w domu – rozpoczął naukę w I Państwowym Gimnazjum Męskim im. Marcina Wadowity w Wadowicach. Nie miał problemów z nauką i już wtedy wyróżniał się wśród rówieśników szczególną pobożnością. W pierwszej klasie gimnazjum, zachęcony przez księdza Kazimierza Figielewicza, wstąpił do kółka ministranckiego. W latach gimnazjalnych objawił się także talent pisarski i aktorski Karola, który mógł się rozwijać pod czujnym okiem polonisty, Kazimierza Forysia. Wojtyła występował w szkolnych inscenizacjach Antygony, Balladyny i Ślubów panieńskich, brał udział również w konkursach recytatorskich. Młodych gimnazjalistów pasjonował także sport, szczególnie piłka nożna. Lolek grywał w nią z upodobaniem jeszcze w szkole podstawowej. Podczas meczy, które często rozgrywane były pomiędzy drużynami katolików i Żydów, występował najczęściej na pozycji bramkarza, zarówno w jednym, jak i drugim zespole.

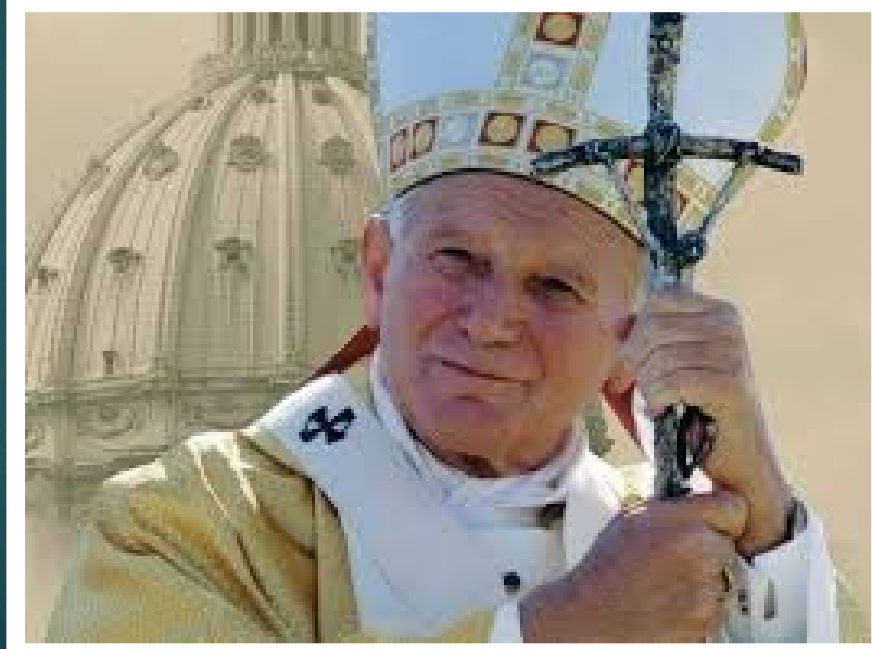
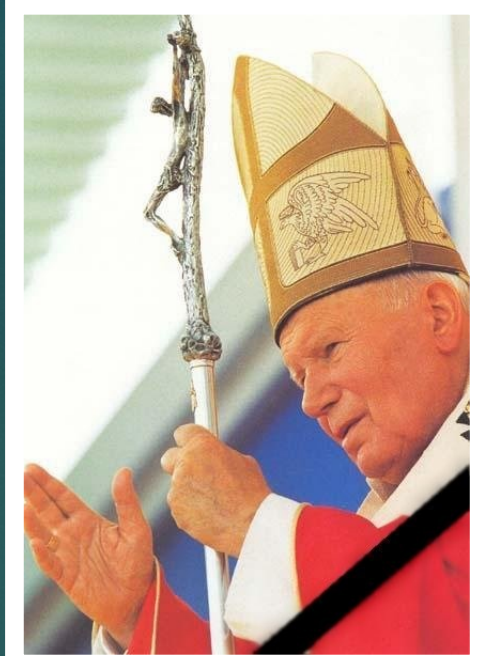
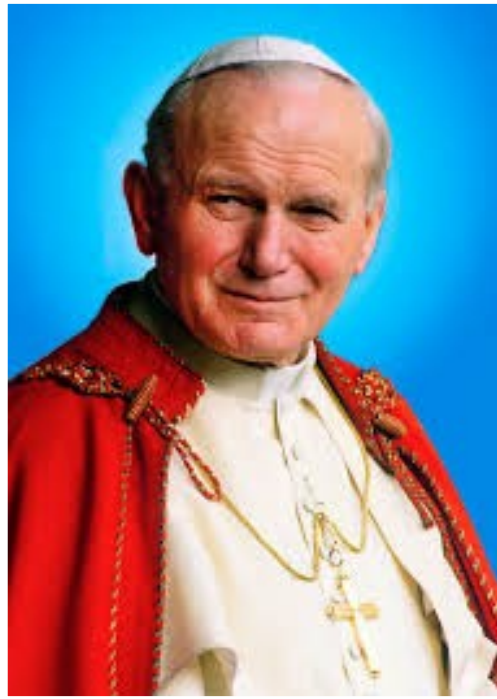

- ▶ Zaledwie trzy lata po śmierci matki, **5 grudnia 1932** roku, Karola dotknęła kolejna tragedia – w wieku 26 lat zmarł jego brat, Edmund, który był lekarzem. Od chorej pacjentki zaraził się panującą wówczas w szpitalu w Bielsku-Białej szkarlatyną.
- ▶ **14 maja 1938** roku Karol Wojtyła wzorowo zdał egzamin dojrzałości. Kierując się miłością do teatru i literatury, z inspiracji Mieczysława Kotlarczyka, będącego nauczycielem w gimnazjum karmelickim, wkrótce rozpoczął studia na Wydziale Filozoficznym Uniwersytetu Jagiellońskiego. Wraz z ojcem przeprowadził się wówczas do Krakowa. Decyzja o studiowaniu filologii polskiej była zaskoczeniem dla wielu osób, które w religijnym młodzieńcu widziały świętego kandydata na księdza.
- ▶ Po przybyciu do Krakowa ojciec i syn zamieszkali przy ulicy Tynieckiej 10, w dwóch pokojach w suterenie, która należała do rodziny matki Karola. Od początku pobytu w Krakowie Wojtyłę pochłonięto życie intelektualne i artystyczne. Filologia polska na Uniwersytecie Jagiellońskim przeżywała wówczas okres swojej świetności, co dostarczało młodemu studentowi wielu bodźców do rozwoju intelektualnego. Świeżo zawarte znajomości oraz szczególna atmosfera Krakowa zachęcały do tworzenia poezji. Fascynacja teatrem doprowadziła Karola do przyłączenia się do Konfraterni Teatralnej, prowadzonej przez Tadeusza Kudlińskiego. Pod nazwą „Studio 39” wystawiono wówczas spektakl Kawaler księżycowy poety Mariana Niżyńskiego, w którym wystąpił również Wojtyła. We wspólnocie Konfraterni Karol nawiązał m.in. znajomość z Juliuszem Kydryńskim, który później stał się jego bliskim przyjacielem.

- ▶ W 1942 roku Wojtyła postanowił studiować teologię w tajnym Metropolitalnym Seminarium Duchownym w Krakowie. W 1946 roku otrzymał święcenia kapłańskie. Kolejne lata w życiorysie Karola Wojtyły to już okres intensywnej pracy teologicznej, współpracy z katolickimi czasopismami (m.in. „Tygodnikiem Powszechnym”) oraz wspinania się na kolejne szczeble w kościelnej hierarchii. W 1958 został mianowany biskupem, w 1963 arcybiskupem, a w 1967 otrzymał nominację kardynalską. Po śmierci Jana Pawła I w 1978 roku drugie konklawe wybrało Karola Wojtyłę na nowego papieża. Polak przyjął imię Jana Pawła II, a jego pontyfikat trwał ponad 26 lat i był jednym z najdłuższych w historii.

Zamach na Jana Pawła II

- ▶ 13 maja 1981, podczas audiencji generalnej na placu św. Piotra w Rzymie o godzinie 17:19, Jan Paweł II został postrzelony przez tureckiego zamachowca Mehmeta Alego Ağcę. Jak ustalili śledczy, chwilę wcześniej Ali Ağca mierzył w jego głowę, jednak Jan Paweł II schylił się wtedy do małej dziewczynki (Sara Bartoli) i wziął ją na ręce. Zamachowiec opóźnił oddanie strzału prawdopodobnie dlatego, że dziewczynka, którą papież trzymał na rękach, lekko przysłoniła go, co uniemożliwiło zamachowcowi dokładne wycelowanie. Ranny papież osunął się w ramiona stojącego za nim sekretarza, Stanisława Dziwisza. Ochrona przewiozła Jana Pawła II do polikliniki Gemelli, gdzie poddano papieża sześciogodzinnej operacji. Papież wierzył, że swoje ocalenie nie zawdzięczał tylko szczęściu – wyraził to słowami: „Jedna ręka strzelała, a inna kierowała kulę”. Zamach miał miejsce 13 maja, podobnie jak pierwsze objawienie Matki Boskiej w Fátimie w 1917. Jan Paweł II spędził na rehabilitacji w szpitalu 22 dni. Potem wielokrotnie cierpiał z powodu różnorodnych dolegliwości, będących następstwem postrzału.
- ▶ Dokładnie rok później papież udał się do Fatimy, by podziękować Niepokalanemu Sercu Maryi za uratowanie go od śmierci. Został wówczas zaatakowany bagnetem przez Juana Marię Fernándeza y Krohn, lecz nie odniósł poważnych obrażeń.

Pielgrzymki

- ▶ Charakterystycznym elementem pontyfikatu Jana Pawła II były podróże zagraniczne. Odbył ich 104, odwiedzając wszystkie zamieszkane kontynenty. W wielu miejscach, które odwiedził, nigdy przedtem nie postawił stopy żaden papież. Był m.in. pierwszym papieżem, który odwiedził Wielką Brytanię, jest też pierwszym w historii papieżem, który odwiedził Białą Dom oraz jest też pierwszym papieżem, który odwiedził Sejm RP. Mimo wielu zabiegów nie udało mu się jednak odbyć pielgrzymki do Rosji, prawdopodobnie ze względu na niechęć ze strony patriarchatu moskiewskiego, który zarzuca Watykanowi prozelityzm.
- ▶ Jan Paweł II jako papież najwięcej razy odwiedził m.in. Polskę (9 razy), USA (7 razy), Francję (7 razy) oraz spotykał się z młodzieżą na Światowych Dniach Młodzieży (9 razy).

Choroba i śmierć

- ▶ 2 kwietnia, w dniu śmierci, o godzinie 7:30 rano, papież zaczął tracić przytomność, a późnym porankiem przyjął jeszcze watykańskiego sekretarza stanu kardynała Angelo Sodano. Później tego samego dnia doszło do gwałtownego wzrostu temperatury. Około godziny 15:30 bardzo słabym głosem papież powiedział: „*Pozwólcie mi iść do domu Ojca*”. O godzinie 19 wszedł w stan śpiączki, a monitor wykazał postępujący zanik funkcji życiowych. Osobisty lekarz papieski Renato Buzzonetti stwierdził śmierć papieża Jana Pawła II o godzinie 21:37 czasu miejscowego, a elektrokardiograf wyłączono po 20 minutach od tej chwili. Zmarł po zakończeniu Apelu Jasnogórskiego, w pierwszą sobotę miesiąca i wigilię Święta Miłosierdzia Bożego, w 9666. dniu swojego pontyfikatu. Informację o śmierci papieża podał na placu świętego Piotra dotychczasowy abp Leonardo Sandri, mówiąc: „*Najdrożsi bracia i siostry, o godz 21.37 nasz ukochany Ojciec Święty powrócił do Domu Ojca. Módlmy się za niego*”. W ciągu ostatnich dwóch dni życia nieustannie towarzyszyli mu wierni z całego świata, śledząc na bieżąco wiadomości dochodzące z Watykanu oraz trwając na m

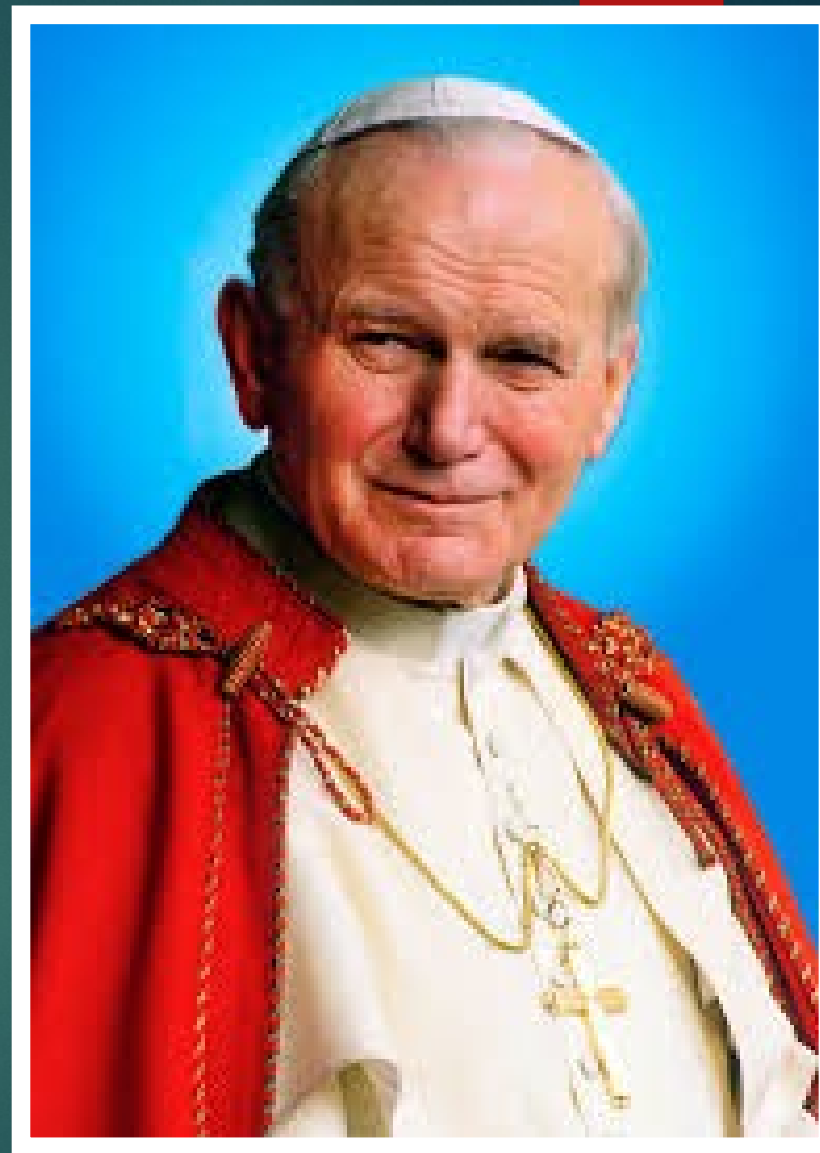
Pogrzeb

- ▶ Pogrzeb Jana Pawła II odbył się w piątek 8 kwietnia 2005 r. Trumnę z prostych desek z drewna cyprysowego (symbolu nieśmiertelności) ustawiono wprost na rozłożonym na bruku placu św. Piotra dywanie. Mszy świętej koncelebrewanej przez kilka tysięcy kardynałów, arcybiskupów, biskupów i patriarchów katolickich Kościołów wschodnich przewodniczył dziekan kolegium, kardynał Joseph Ratzinger (który 11 dni później został następcą zmarłego papieża) [10]. Uczestniczyło w niej na placu św. Piotra ok. 300 tysięcy wiernych oraz 200 prezydentów i premierów, a także przedstawiciele różnych religii światowych, w tym duchowni islamscy i żydowscy [46]. Wielu zgromadzonych na uroczystości ludzi miało ze sobą transparenty z włoskim napisem *santo subito* („święty natychmiast”). W całym Rzymie przed ekranami rozstawionymi w wielu miejscach miasta zgromadziło się 5 mln ludzi, w tym ok. 1,5 mln Polaków [47].
- ▶ Procesji z trumną przewodniczył kardynał kamerling, Eduardo Martínez Somalo. W krypcie Jana XXIII w Grotach Watykańskich trumnę złożono w drugiej, cynkowej, którą szczelnie zalutowano, a tę w trzeciej, wykonanej z drewna orzechowego. Do trumny został włożony woreczek z medalami wybitymi w czasie pontyfikatu Jana Pawła II oraz umieszczony w ołowianym pojemniku akt, który zawiera najważniejsze fakty z okresu jego pontyfikatu. Trumny zostały opatrzone watykańskimi pieczęciami. W złożeniu trumny uczestniczyli jedynie najbliżsi współpracownicy papieża, arcybiskupi Stanisław Dziwisz i Piero Marini.
- ▶ Grobowiec Jana Pawła II początkowo był umiejscowiony w krypcie w podziemiach Bazyliki Świętego Piotra, w pobliżu miejsca, gdzie według tradycji ma znajdować się grobowiec św. Piotra [48]. W tym samym miejscu przez 37 lat (w latach 1963–2000), do czasu beatyfikacji, pochowany był papież Jan XXIII

- ▶ 27 kwietnia 2014, w Niedzielę Miłosierdzia Bożego, podczas uroczystej mszy św. na placu świętego Piotra, pod przewodnictwem papieża Franciszka, przy koncelebrze emerytowanego papieża Benedykta XVI, bł. Jan Paweł II i bł. Jan XXIII zostali ogłoszeni świętymi i włączeni w poczet świętych Kościoła katolickiego. W uroczystości uczestniczyło wiele zagranicznych delegacji, w tym także z Polski. Podczas tej uroczystości papież Franciszek ogłosił św. Jana Pawła II patronem rodzin. Była to pierwsza podwójna kanonizacja papieży w XXI wieku i zarazem pierwsza kanonizacja głowy Kościoła od czasu kanonizacji Piusa X w 1954, jak również była to pierwsza taka uroczystość na Placu Świętego Piotra, gdzie koncelebrował urzędujący i emerytowany papież.

- ▶ Dzień obchodów i patron
- ▶ 2 kwietnia 2011 Kongregacja ds. Kultu Bożego i Dyscypliny Sakramentów ogłosiła, że dniem wspomnienia liturgicznego Jana Pawła II będzie 22 października – data inauguracji pontyfikatu w 1978[84] [85]. We wrześniu 2014 papież Franciszek zarządził wpisanie świętego Jana Pawła II do powszechnego Kalendarza Rzymskiego w randze wspomnienia dowolnego.
- ▶ Jest patronem: rodzin, 8 miast w Polsce (Bełchatowa, Bodzentyn, Ełku[89], Obornik, Ostrołęki, Świdnicy, Szamocin i rodzinnego miasta Wadowic, województwa kujawsko-pomorskiego, Świątowych Dni Młodzieży, której był inicjatorem, polsko-ukraińskiego pojednania oraz Akcji Katolickiej w Polsce

Twórczość

- ▶ Wojtyła debiutował na scenie teatralnej w latach szkolnych. Wielki wpływ na jego osobowość miał wadowicki polonista Kazimierz Foryś, poeta i krytyk literacki. Wojtyła występował w spektaklach Międzyszkolnego Koła Dramatycznego m.in. w "Antygonie" Sofoklesa i "Ślubach panieńskich" Fredry. Później współpracował z amatorskim Teatrem Powszechnym prowadzonym w Wadowicach przez Mieczysława Kotlarczyka. Na początku 1938 r. współreżyserował z Forysiem i zagrał tytułową rolę w "Zygmuncie Auguście" Stanisława Wyspiańskiego.
- ▶ W gimnazjum pisze pierwsze wiersze, które się nie zachowały m.in. balladę romantyczną "Miłosny list" i poemat "Śmierć Barbary". Nie zachowały się też "Ballady beskidzkie" jego autorstwa.
- ▶ Z młodzieńczego okresu jego twórczości pochodzą utwory zebrane w zbiorze "Psałterz - księga słowiańska". Otwiera go wiersz "Nad Twoją białą mogiłą" - dedykowany zmarłej przedwcześnie matce Emilii z Kaczorowskich. Z tego okresu są także poemat "Mousike", hymn "Magnificat", cykl siedemnastu sonetów, rapsod "Słowo - logos", "Ballada wawelskich arkad" oraz "Harfiarz".

- ▶ Po wojnie, w 1946 r. Wojtyła debiutuje na łamach "Głosu Karmelu" publikacją "Pieśni o Bogu ukrytym", ale wydrukowaną anonimowo. Przez lata teksty na prośbę samego autora ukazują się pod pseudonimami: Andrzej Jawień, Stanisław Andrzej Gruda, Piotr Jasień.
- ▶ Pod pseudonimami ukazują się m.in. "Pieśń o blasku wody", "Matka", "Kamieniołom", "Profile Cyrenejczyka", " Przed sklepem jubilera", misterium "Promieniowanie ojcostwa", poemat "Wigilia Wielkanocna 1966".
- ▶ W 1979 r. Znak publikuje poemat "Myśląc Ojczyzna" z 1974 r. oraz poemat "Stanisław" z 1978 r., który został ukończony 2 października 1978 r. - dwa tygodnie przed wyborem na papieża.
- ▶ Po konklawe Wojtyła-literat milczy przez 25 lat. Jak sam mówił "ten okres został zamknięty".
- ▶ "Kiedy został papieżem - w poczuciu obowiązków - nic nie pisał. Wiem to od niego. Przyjął papieżstwo, jako tak wielkie powołanie i obowiązek, że odrzucił wszystko inne. Gdy powstawał Tryptyk rzymski Jan Paweł II napisał do mnie: znów poruszyła mnie poezja" - mówił Marek Skwarnicki, poeta i przyjaciel Jana Pawła II, który redagował "Tryptyk rzymski"

-
- ▶ "Tryptyk rzymski" ukazuje się w 2003 r. jednocześnie w Watykanie i w Polsce i staje się sensacją. Jak podkreślał wówczas kard. Franciszek Macharski, Jan Paweł II znów przychodzi pomiędzy nas i "w żadną miarą nieoczekiwany sposób, raz jeszcze staje, jak w oknie na Franciszkańskiej".
 - ▶ Rok później do czytelników trafia książka "Wstańcie, chodźmy!" - kontynuacja "Daru i tajemnicy", opisująca posługę biskupią Karola Wojtyły od 1958 r.
 - ▶ Ostatnia książka Jana Pawła II to "Pamięć i tożsamość" - zapis rozmowy z Janem Pawłem II, przeprowadzonej w 1993 r. w Castel Gandolfo przez ks. Józefa Tischnera i Krzysztofa Michalskiego, współzałożycieli Instytutu Nauk o Człowieku w Wiedniu. Rozmowa o nazizmie, komunizmie, obecności zła w świecie, wolności i odpowiedzialności, patriotyzmie, narodzie, Europie i misji Kościoła kończy się dialogiem papieża z abp. Stanisławem Dziwiszem o zamachu dokonanym przez Ali Agcę w maju 1981 r.
 - ▶ Wojtyła - literat preferował dwie formy: poezję i dramat, choć w jego dorobku są także autobiograficzne książki "Dar i Tajemnica" z 1996 r. o powołaniu kapłańskim i poświęcona posłudze biskupiej "Wstańcie, chodźmy!" z 2004 r.

Dziękuję za uwagę

Benita Kaczowska

Adrian Woźniak